

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/83/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118349313
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6118349313.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Martina Štubniaka a Mgr. Janky Benkovičovej, v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej Q. E., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom S. K. XXXX/X, O. O., o zaplatenie 957,30 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 20Csp/124/2018-118 zo 07. februára 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu v druhom a treťom výroku **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi **nepriznáva**.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 957,30 Eur, dlžné úroky z istiny 755,47 Eur, zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 957,30 Eur od 01. 10. 2018 do zaplatenia a poplatky vo výške 4,65 Eur, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia na účet žalobcu vedený v Poštovej banke (prvý výrok). Žalobu v časti zmluvného úroku vo výške 21,90 % ročne zo sumy 957,30 Eur od 01. 10. 2018 do zaplatenia zamietol (druhý výrok). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej vo výške 100 % (tretí výrok).

2. Prvoinštančný súd rozhodnutie odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu (Poštová banka a. s.) žiadal uložiť žalovanej povinnosť zaplatiť istinu 957,30 Eur, dlžné úroky z istiny 775,47 Eur, zmluvný úrok vo výške 21,90 % ročne zo sumy 957,30 Eur od 01. 10. 2018 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 957,30 Eur od 01. 10. 2018 do zaplatenia a poplatky vo výške 4,65 Eur (a trovy konania), a to titulom uzatvorenej zmluvy o úvere č. 1588680636 zo dňa 12. 01. 2015 (ďalej len „zmluva o úvere“).

3. Konštatoval, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 1.000,- Eur, ktoré mala vrátiť spolu s úrokmi, poplatkami a inými plneniami, pričom túto povinnosť si riadne a včas nespĺnila. Z tohto dôvodu vyhlásil podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) úver za predčasne splatný dňa 04. 01. 2016. Žalovaná vykonala úhrady vo výške 218,90 Eur, z ktorých na poplatkoch bolo zaúčtovaných 35,- Eur, na úrok z omeškania a zmluvný úrok 141,20 Eur a na istinu 42,70 Eur. Rovnako konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že strany sporu uzatvorili zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.000,- Eur, ktorú mala žalovaná splatiť v 60-tich mesačných splátkach po 28,- Eur, pričom dospel k záveru, že zmluva o úvere obsahuje všetky predpísané náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Keďže žalovaná sa k žalobe nevyjadrila, nerozporovala výšku zaplatených súm a ich započítanie na úroky, súd

prvej inštancie žalobe vyhovel a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 957,30 Eur, nakoľko na úhradu istiny bola započítaná suma 42,70 Eur. Rovnako priznal žalobcovi aj dlžné úroky z istiny a zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z priznanej istiny podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z..

4. Prvoinštančný súd zamietol žalobu v časti zmluvného úroku vo výške 21,90 % ročne z priznanej sumy od 01. 10. 2018 do zaplattenia. Tento záver odôvodnil tým, že predčasné zosplatenie úveru je jednostranným sankčným inštitútom, ktorý veriteľovi umožňuje zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Uviedol, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa postupne vracia a spláca a za tento stav nedostatku úverovania patrí veriteľovi úrok, ktorý predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi úrok splácaný v rámci úveru v režime dojednaného záväzku. Iný je stav pri mimoriadnom zosplatení úveru, keď veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru, nakoľko v takomto prípade veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo okamžite získať späť celú sumu požičaných peňazí. Na strane veriteľa odpadá obmedzenie práva na dispozíciu s istinou úveru a tým aj obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré dlžník už nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Podľa názoru okresného súdu, ak nastal takýto stav, veriteľ už nemá právo inkasovať úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, keď spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktoré mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Konštatoval, že by tak došlo k založeniu hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi. Poukázal na to, že veriteľ si môže nárokovať a domôcť sa jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa. Dospel teda k záveru, že jednorazovým zosplatením úveru vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatenia. V takomto stave má žalobca nárok len na úrok z omeškania ako sankciu v zmysle § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 a 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., a preto, ak sa žalobca odplatných plnení domáha aj po jednostrannom mimoriadnom zosplatení úveru, neprešli by tieto nároky testom ustanovení Občianskeho zákonníka i s poukazom na § 53 ods. 4 písm. k) OZ.

5. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške ako úspešnej strane sporu.

6. Proti druhému výroku rozsudku okresného súdu o čiastočnom zamietnutí žaloby podal žalobca včas odvolanie. Rozhodnutie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) CSP, t.j. z dôvodov, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne, aby vyhovel odvolaniu v celom rozsahu a žalovanú zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

7. Podľa názoru žalobcu je odvolaním napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné a arbitrárne, nakoľko nie je zrejmé z akého právneho predpisu okresný súd vychádzal, keď uzavrel, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Otázka nároku na zmluvný úrok po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ktorá by mala byť zodpovedaná uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/143/1998, tak ako to uviedol vo svojom odôvodnení súd prvej inštancie, s týmto sa nemožno stotožniť, nakoľko ide o rozhodnutie, ktoré nevyhovuje súčasnému právnenému stavu. Ďalej žalobca poukázal na rôznorodú rozhodovacia prax súdov v otázke priznávania zmluvných úrokov po zosplatení úveru, čo nie je v súlade s princípmi právneho štátu. Je toho názoru, že zmluvné úroky predstavujú dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy, ktoré je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny za poskytnutie úveru. Úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy a predstavujú cenu úveru, pričom dlžník je povinný ich platiť od okamihu reálneho poskytnutia úveru až do jeho reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Zosplatenie úveru nemá vplyv na povinnosť platiť úroky. Žalobca

taktiež uviedol, že nesúhlasí s tvrdením súdu prvej inštancie, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k hrubej nadvláde veriteľa, keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišnými právnymi inštitútmi sledujúcimi iný cieľ. Dohodnuté úroky sú odmenou za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Pokiaľ povinnosť platiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka s plnením dlhu. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/13/2018 zo dňa 16. 08. 2018 a sp. zn. 43Co/1/2018 zo dňa 25. 01. 2018, ale aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/22/2018 zo dňa 28. 06. 2018 ako aj na (bližšie nešpecifikované) odlišné stanovisko bývalého podpredsedu Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Milana Ľalíka.

8. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

9. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP) vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario s použitím § 219 ods. 3 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom druhom výroku a v závislom výroku o trovách konania (treťom výroku) podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinstančného súdu odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie je vo výroku o zamietnutí prevyšujúcej časti žaloby ako aj vo výroku o trovách konania vecne správne a vychádza z náležite prevedeného dokazovania. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením rozhodnutia, ktoré je dostatočne podrobné, jasné a zrozumiteľné a presvedčivo a logicky sa vysporiadava so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami sporu a teda spĺňa zákonné kritéria odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Nie je pravdou, že by okresný súd neuviedol právny predpis, z ktorého vychádzal, okresný súd uviedol s odkazom na ust. § 517 ods. 2 a § 53 ods. 4 písm. k) OZ, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru patria stranám len sankcie a nie aj dohodnuté úroky z úveru.

13. K ďalším odvolacím námietkam odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že mu je z rozhodovacej činnosti známa rozdielna prax prvoinstančných aj odvolacích súdov týkajúca sa rozhodovania o nárokoch na úroky z úveru za čas po splatnosti pohľadávky do vrátenia úveru. V rozhodovacej praxi sa možno stretnúť s názorom, že úroky z úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu (napr. rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/112/2019, sp. zn. 13Co/284/2018, sp. zn. 15CoCsp/7/2020, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/4/2017, atď.), ale aj s opačnými rozhodnutiami vyjadrujúcimi názor, že povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských vzťahoch trvá aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia úveru (napr. rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/36/2019, sp. zn. 41Co/45/2019 Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/22/2018).

14. Podľa ust. § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Hlavným cieľom poskytnutia úveru zo strany veriteľa je získať zisk z požičaných peňazí, ktorými voľne disponuje, teda záujmom veriteľa je dosiahnuť čo najvyšší zisk z požičaných peňazí za ešte pre dlžníka udržateľných podmienok tak, aby tieto finančné prostriedky mohol v určitej dobe aj reálne vrátiť s navýšením sumy o úrok, ktorý predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Vždy vystupuje do popredia miera rizika investovania a nakladania s týmito finančnými prostriedkami. Splátky dlžníka potom justifikujú nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície

sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Ideálny priebeh úverového právneho vzťahu je taký, že dlžník splatí úver s úrokmi v zmysle dohodnutých podmienok, avšak je časté a typické aj to, že dlžník nedodríava dohodnuté podmienky a z rôznych dôvodov prestane požíčanú sumu splácať. Za danej situácie má veriteľ viacero možností, ktoré uplatní a nemusí hneď pristúpiť k zosplatneniu úveru.

16. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Zo stranami uzavretej zmluvy (presnejšie z k nej sa viažucich obchodných podmienok) vyplýva dohoda o možnosti veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky v prípade omeškania so splátkami. Na základe tejto dohody vznikol stav príznačný pre predčasné zosplatnenie úveru, keď žalobcovi vznikol nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Podľa § 565 OZ spotrebiteľovi vzniká voči veriteľovi povinnosť zaplatiť celú pohľadávku, teda nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorých sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje.

17. Zákon otázku splatnosti zvyšku pohľadávky po strate výhody splátok osobitne nerieši, a preto je nevyhnutné v takomto prípade aplikovať § 563 OZ a túto pohľadávku považovať za jednorazovo splatnú ako celok odo dňa nasledujúceho po žiadosti veriteľa. Odvolací súd v tomto smere uvádza, že skutočnosť, že vznikla povinnosť spotrebiteľovi naraz splatiť celý dlh, teda že stratil výhodu splátok, neznamena, že dochádza k zmene záväzku, nejde o novú povinnosť spotrebiteľa ale iba o uplatnenie sankčného mechanizmu v dôsledku porušenia povinností vyplývajúcich z uzavretej zmluvy. Pokiaľ však spotrebiteľ svoju peňažnú povinnosť vrátiť veriteľovi nesplatenú istinu a splatné úroky, výška ktorej bola ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zafixovaná, nesplní riadne a včas, dostáva sa do omeškania s plnením voči veriteľovi, pričom nastupuje ustanovenie § 517 ods. 1 a 2 OZ, tak ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie.

18. Rovnako súd prvej inštancie uviedol, že jednostranným právnym úkonom právneho predchodcu žalobcu, ktorým došlo k zosplatneniu úveru ako celku ku dňu jeho zosplatnenia tento navodil stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných finančných prostriedkov, v dôsledku čoho na strane žalobcu odpadá obmedzenie jeho práva disponovať s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré dlžník už nemôže vracat' v režime výhody splátok. Z tohto dôvodu veriteľ stráca nárok na úroky za požičanie peňažných prostriedkov a nastupuje stav, v ktorom by mal veriteľ vyvinúť úsilie, ktoré smeruje ku skorému vráteniu peňažných prostriedkov, pričom právna úprava po mimoriadnom zosplatnení úveru mu poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky. Ak teda nastane stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V zmysle právneho poriadku neexistuje právna ochrana a titul na inkasovanie odplatných úrokov. Odvolací súd v tomto smere konštatuje správnosť dôvodov v odvolaní napadnutej zamietajúcej časti rozhodnutia prvoinštančného súdu a s týmto sa v celom rozsahu stotožňuje.

19. Odvolací súd ďalej uvádza, že žalobca dostatočným spôsobom nezohľadňuje skutočnosť, že v danom prípade ide o spotrebiteľský úver ako to správne zadefinoval aj okresný súd, kedy daný vzťah je limitovaný právnymi normami spotrebiteľského práva, predovšetkým ustanovením § 52 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Normy Občianskeho zákonníka majú vždy výkladovú prednosť pred normami Obchodného zákonníka, a to na základe ustanovenia § 52 ods. 2 OZ.

20. V prípade spotrebiteľského úveru sa spotrebiteľ zaväzuje vrátiť veriteľovi istinu a platiť úroky (resp. celkové náklady) na základe zmluvy s veriteľom. Obsahom tejto zmluvy je tiež dohoda strán o výške úrokovej sadzby. Povinnosť platiť úroky ako aj ich výška vyplýva priamo zo zmluvy, z dohody strán a nie z právneho predpisu. Odvolací súd zdôrazňuje, že dohoda o úrokoch má v zmluvách o spotrebiteľských úveroch výlučne zmluvný charakter. Dohodnuté zmluvné úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo

záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splnením dlhu.

21. Vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 503 OBZ odvolací súd uvádza, že v zmysle § 503 ods. 1 OBZ záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Obchodný zákonník upravuje, že „záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť“ použité peňažné prostriedky a nie „záväzok platiť úroky je splatný v momente vrátenia“ použitých peňažných prostriedkov. Expressis verbis úpravu obsahuje tiež tretia veta § 503 ods. 1 OBZ, keď splatnosť úrokov nastáva „v čase, keď sa má vrátiť“ zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, a nie „v čase, keď dlžník vráti“ zvyšok poskytnutých prostriedkov. Vyššie uvedené ustanovenie § 503 ods. 1 OBZ je koncipované jednoznačne a upravuje otázku splácania úrokov výlučne pre prípad predčasného splatenia úveru zo strany dlžníka. Obchodný zákonník splatnosť úrokov upravuje v ustanoveniach § 503 ods. 1 a 2, ktoré veriteľa oprávňujú na riadne úroky len do momentu vzniku záväzku vrátiť peňažné prostriedky, nie do momentu ich skutočného vrátenia.

22. V prípade zosplatnenia úveru sa postavenie spotrebiteľa oslabuje, keď je povinný naraz vrátiť poskytnuté finančné prostriedky vrátane úrokov ako odplaty ku dňu zosplatnenia. V tejto súvislosti žalobca ako veriteľ získava právo okamžite domáhať sa svojich finančných prostriedkov a tieto následne použiť. Veriteľovi vzniká tak právo na okamžité získanie finančných prostriedkov, pričom vymožitelnosť v zásade závisí od predvídateľnosti veriteľa, či si záväzok dostatočne zabezpečil alebo nie, preveril bonitu spotrebiteľa. Pokiaľ spotrebiteľ vlastní aj iný majetok (nehnutelnosti, hnutelné veci, iné úspory, príjem), v prípade, že dobrovoľne nebude plniť, môže sa domôcť svojho práva prostredníctvom exekúcie. Na druhej strane treba zdôrazniť, že spotrebiteľ v prípade takéhoto postupu pociťuje účinky sankčného mechanizmu, ktoré nastupujú v prípade porušenia jeho povinnosti, čo si však musí byť vedomý. Z hľadiska vymožitelnosti práva je potom otázne, aké riziko podstupuje veriteľ ohľadom návratnosti požičaných peňazí, pričom je nepochybné, že do záväzkového vzťahu vstupuje s určitým rizikom, ktoré vyplýva aj z celkovej obchodnej politiky poskytovateľa finančných prostriedkov, čoho si musí byť vedomý. Z týchto dôvodov spotrebiteľ, ktorého stíha povinnosť vrátiť požičané finančné prostriedky s úrokom, prípadne aj s úrokom z omeškania nie je v podstatne lepšej situácii, ako spotrebiteľ, ktorý má splátky rozložené na dlhé obdobie, pretože mu zostáva zachovaná výhoda, že mu nie je siahané na ďalší majetok. Dohodnuté splátky mu umožňujú zabezpečovať svoje základné potreby, pričom v prípade zosplatnenia úveru sa dlžník dostáva do podstatne ťažšej situácie, kedy môže prísť o majetok. Pokiaľ nastáva situácia, že dlžník nemá žiaden majetok a nemá z čoho úver zaplatiť, treba uvažovať o ekonomickom riziku poskytovateľa úveru, ktorý zrejme bonitu spotrebiteľa podcenil. Túto skutočnosť nemožno prekryvať tým, že spotrebiteľ by bol povinný platiť úrok ako odplatu a zároveň aj úrok z omeškania až do skutočného zaplatenia dlžnej sumy, čo je v rozpore s vyššie uvedenou argumentáciou odvolacieho súdu. V takomto prípade by dochádzalo k nerovnovážnemu postaveniu veriteľa a spotrebiteľa.

23. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu v druhom výroku, ktorým žalobu v časti zmluvného úroku vo výške 21,90 % ročne zo sumy 957,30 Eur od 01. 10. 2018 do zaplatenia potvrdil ako vecne správny a súčasne potvrdil ako vecne správny aj závislý výrok o náhrade trov prvoinštančného konania, keďže zodpovedá ustanoveniu § 255 ods. 1 CSP a zásade procesného úspechu v konaní. Žalovaná voči rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie nepodala, preto odvolací súd, aj pokiaľ by eventuálne zvažoval a vyhodnocoval mieru procesného úspechu a neúspechu strán sporu (nakoľko okresný súd sčasti žalobu zamietol), nebol by oprávnený rešpektujúc čl. 16 ods. 3 CSP, rozhodnúť v neprospech žalobcu.

24. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V tomto prípade bola v odvolacom konaní plne úspešná žalovaná, ktorá by v zásade mala nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Pretože však zo spisu odvolací súd nezistil, že by žalovanej v odvolacom konaní nejaké účelne vynaložené trovy vznikli (k odvolaniu žalobcu sa nevyjadřila, bola nečinná), odvolací súd jej preto náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).